NTNU
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
S-sak 6/09

18.02.2009/RE/ebs
Arkiv:

N O T A T

Til: Styret
Fra: Rektor
Om: Rapport og planer 2008 - 2009

Tilrådning

Styret tar vedlagte rapport- og plandokument til Kunnskapsdepartementet for 2008 – 2009 til etterretning. Rektor gis fullmakt til å gjøre eventuelle endringer i lys av behandlingen i Styret.

Innledning

Rapport og planer (2008–2009) er NTNUs rapport til Kunnskapsdepartementet (KD) i forhold til gitte mål og fokusområder for virksomheten, samt planer for 2009. KD gir detaljerte retningslinjer for disposisjon og innhold i rapport- og plandokumentet.

Rapport- og plandokumentet har følgende struktur for 2008-2009:

- Kapittel 1: Styrets innledning
- Kapittel 2: Generell tilstandsvurdering
- Kapittel 3: Resultatrapport for 2008
- Kapittel 4: Planer for 2009

Endringer i forhold til i fjor:

Kapittel 1, Styrets innledning, er en overordnet vurdering av året som er gått og utfordringer vi ser fremover. Kunnskapsdepartementet etterspør i tildelingsbrevet for 2009 en slik vurdering fra styret, i tillegg til at de ber om mer utfyllende informasjon om styrets arbeid i 2008. Sistnevnte skal innarbeides i kapittel 3, resultatrapport for 2008 og rektor har utarbeidet et forslag som vist i kapittel 3.6.1. Kapittel 1 erstatter tidligere innledning som har omfattet en beskrivelse av NTNUs visjon, NTNUs strategiarbeid, oppsummerte resultater og NTNU i tall. Dette beskrives nå i vedlegg 1 (NTNUs strategidokument, NTNU 2020, Internasjonalt fremragende), samt at strategiarbeid beskrives i kapittel 3.

Kapittel* 2** er en ***generell tilstandsvurdering hvor viktige resultater og høydepunkter legges frem, samt viktige tiltak i 2008. Tidligere har dette kapittelet også inneholdt en generell beskrivelse av utfordringer vi ser i arbeidet med å nå våre mål i strategien (i hovedsak de samme utfordringene som er beskrevet i strategidokumentet). Disse er tatt ut på grunn av sin generelle art, samt at de fremgår i vedlegg 1. I stedet er utfordringer i tilknytning til de enkelte områdene som forskning, utdanning, formidling, nyskaping og organisasjon og ressurser innarbeidet i rapporten for disse i kapittel 3.

Kapittel 3, Resultatrapport for 2008, beskriver resultater i forhold til oppsatte mål og indikatorer for 2008 (både NTNUs egne indikatorer og indikatorer gitt av KD), samt til utvalgte områder hvor NTNU i tildelingsbrevet for 2008 ble bedt om å ha spesiell fokus. I tilfeller hvor det er vesentlig avvik mellom mål og resultater, gis det en kortfattet vurdering av årsaken(e) til dette. Indikatorene er

i all hovedsak de samme som året før, mens de utvalgte områdene som KD ber om en rapport på er noe endret. Det understrekes at KD har endret begrepene fra og med i fjor og benytter nå styringsparameter i stedet for indikator (våre indikatorer er således benevnt som styringsparametere i rapport- og plandokumentet). Oppsummert så etterspør KD i større grad en rapportering på systemer og intern kontroll enn tidligere, samt at styrets arbeid med strategi, mål og resultatstyring og risikovurderinger er vektlagt i mye større grad enn tidligere.

Kapittel 4, Planer 2009, viser resultatmål for indikatorer (styringsparametere) gitt av KD og NTNUs indikatorer knyttet til prioriterte målområder. Nytt i kapittelet er risikovurderinger for 2009 og planlagte prosjekter. Sistnevnte er på forespørsel fra KD. Prosess for fastsettelse av resultatmål til indikatorer som ikke er prioritert for 2009 omtales under.

Første utkast til *Rapport og planer (2008 – 2009)* er lagt ved. Dette vil bli noe endret når endelige resultater foreligger for vitenskapelig publisering (1. mars). Nedenfor oppsummeres kapittel 3, Resultatrapport for 2008 og kapittel 4, Planer 2009.

Resultatrapport 2008

Hovedbildet som dokumentet tar sikte på å formidle, er at:

- oppgavene vi er pålagt i tildelingsbrevet for 2008, er fulgt opp og/eller er under oppfølging.
- NTNU har i 2008 oppnådd gode resultater til flere av de prioriterte målområdene, vitenskapelig publisering, eksternfinansiert virksomhet, doktorgradsproduksjon, utdanningskvalitet og kjønnsbalanse:
    - Foreløpige tall viser en positiv trend mht vitenskapelig publisering (endelige tall vil foreligge 01.03.).
    - De totale inntektene for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet ved NTNU er stabil fra 2007 til 2008, men aktiviteten (kostnadene) har økt med 10 % fra i fjor (større bruk av avsetninger).
    - NTNU har hatt betydelig fokus mot EU-finansiert forskning og satte for 2008 et mål om 84 % økning i forhold til 2005. Det vil si en økning fra 28 MNOK til 51,6 MNOK. I løpet av 2008 reduserte fakultetene målet og prognosen ble satt til 68 % økning (til 47 MNOK). Det endelige resultatet ble 50 MNOK. Alle tall er inklusive EU-midler til utdanning (6,3 MNOK i 2008). NTNU har imidlertid fortsatt en stor utfordring i forhold til å øke tilslaget på prosjektsøknader til EU.
    - Foreløpige tall viser at vi har uteksaminert 58 flere ph.d.kandidater i 2008 enn i 2007. Det foreløpige tallet er 315 kandidater. Det opprinnelige målet for 2008 var 307 kandidater, men fakultetene økte dette gjennom året til 324 kandidater.
    - Den positive trenden i studentsøknaden til NTNU fortsetter i 2008.
    - De beste student-kandidatene søker seg til NTNU.
    - Størst utfordring har vi i forhold til det prioriterte målområdet kjønnsbalanse hvor vi ikke nådde målet om at 37 % av de nytilsatte i vitenskapelige stillinger skal være kvinner. Resultatet ble 24 %.
- NTNU har styrket det internasjonale samarbeidet innen forskning og utdanning, og i 2008 inngikk NTNU 35 nye avtaler med utenlandske universitet. Noen av disse er i realiteten en fornyelse av eksisterende avtaler. Avtalene gjelder utdanning eller forskning, eller begge deler. Det er i løpet av 2008 etablert en egen handlingsplan for internasjonalisering, og en plan for EU-forskning spesielt. I desember ble det klart at ECCSEL (European Carbon Dioxide Capture and Storage Laboratory), har kommet med på ESFRI Road Map (European Strategy Forum on Research Infrastructures). NTNU vil få oppdraget med å lede utviklingen av og koordinere denne infrastrukturen i fremtiden. NTNU fikk i 2008 5 nye NOMA-program (Norads program for master studier) og har nå 10 slike internasjonale program.

- To av de prestisjetunge stipendiene fra ERC (European Research Council) i 2008, gikk til Senter for hukommelsesbiologi (CBM): Edvard Moser blei tildelt Advanced Grant og Ayumu Tashiro fekk Starting Grant.
- Program for lærerutdanning fikk før jul invitasjon til kontraktsforhandlinger med EU om posjektet "Science Teacher Education Advanced Methods" - forkortet STEAM. PLU er koordinator og budsjettet er 4.7 mill Euro over 3 år.
- NTNU har en betydelig randsonevirksomhet og god kontakt med samfunns- og næringsliv. NTNU og SINTEF har vært tungt involvert i prosessen rundt etableringen av forskningssenter for miljøvennlig energi (FME) og var med i ni av i alt tolv finalesøknader. I den endelige tildelinga 4. februar i år ble det klart at NTNU er en sentral partner i seks av de totalt åtte tildelte FME-sentrene. NTNU er vertsinstitusjon for ett senter: Research Centre on Zero Emission Buildings (ZEB).
- Antall nyetableringer av bedrifter eller lisensavtaler var på hele 13 i 2008 (6 i 2007). NTNU arbeider for at innovasjon skal være en integrert del av virksomheten, både i undervisningen og forskningen.
- NTNU jobber kontinuerlig med kvaliteten i utdanningen og alle fakulteter har evaluert sine programporteføljer i 2008 med tanke på forbedringer. Blant annet er det satt i gang en egen prosess for å ivareta såkalte ”små fag” og evalueringen som ble gjort i 2008 av sivilingeniørutdanningen følges opp.

Samtidig peker dokumentet på flere utfordringer:

- NTNU må bedre rekrutteringen av internasjonalt fremragende forskere gjennom å skape konkurransedyktige arbeidsvilkår og ikke minst rekruttere og holde på flere kvinner i vitenskapelige stillinger, spesielt innen naturvitenskap og teknologi. Flere fagmiljø har også betydelige utfordringer mht å rekruttere fremragende ph.d.-studenter.
- Vi har ennå ikke nådd et tilfredsstillende nivå på rekrutteringen til realfagsstudiene.
- Utvekslingen av studenter med utenlandske læresteder er fortsatt for lavt, spesielt gjelder dette utreisende studenter.
- Internasjonalt forskningssamarbeid må fortsatt styrkes og spesielt gjelder dette EU-forskning. NTNU har hatt stor oppmerksomhet på dette i 2008 og vil øke innsatsen i 2009.
- NTNU har igangsatt et arbeid for å bedre forskerutdanningen, men det er fortsatt utfordringer knyttet til rekruttering, gjennomstrømning og frafall.
- NTNU arbeider for å få på plass en policy for håndtering av immaterielle rettigheter. I tillegg er det ofte en utfordring at vi mangler midler for å verifisere teknologien i et kommersielt perspektiv slik at investorene er villige til å ta risikoen ved å investere i videre produktutvikling og markedsføring.
- Formidling er et av NTNUs målområder, men for alle fagfelt ligger det en utfordring i forhold til å få mer og bedre formidling på grunn av manglende insentiver, budsjettmessig uttelling, meritter og status. I tillegg er det behov for kompetanseutvikling og formidlingsopplæring på alle nivå.
- NTNU har i de senere år hatt en periode med trangere økonomiske vilkår for primærvirksomheten, bl.a. på grunn av kutt i basisbevilgningen. Dette har ført til nøkternhet i organisasjonen og derigjennom påvirket vår evne til å gjennomføre aktiviteten som planlagt. Tilbakeføringen av basisbevilgningen og budsjettsalderingen i desember vil derfor på kort sikt bidra til økning i avsetningsnivået.
- Nedgangskonjunkturen kan tenkes å ha negative følger for NTNU, spesielt i forhold til bidrags- og oppdragsaktiviteten fra næringsliv og private aktører.

Det er satt i verk tiltak, eller mulige tiltak utredes, på de fleste av disse områdene for å møte utfordringene. Eksempler er egen handlingsplan for internasjonalisering og EU-forskning, målrettede

rekrutteringstiltak for å få ungdom interessert i teknologi og realfagsstudier, etablering av engelskspråklige masterprogram, gjennomgang av studieprogramportefølje med tilhørende emneportefølje blant annet i forhold til samfunnets behov og "små fag", relasjonsbygging med eksterne aktører i offentlig og privat sektor for å øke bidrags- og oppdragsaktiviteten, tiltak for å bedre den administrative støtten til primærvirksomheten, utredning av tiltak for å frigjøre sammenhengende tid til forskning og stimuleringstiltak for å øke internasjonaliseringen blant ansatte.

Planer for 2009

Plankapitlet er delt inn i fire underkapitler:

4.1 Planer for virksomheten 2009

4.2 Planer som følge av risikovurderinger

4.3 Plan for bruk av tildelt bevilgning 2009

4.4 Planlagte prosjekter

Kapittel 4.1 omfatter resultatmål for 2009 som ble vedtatt i styret i desember (S-sak 80/08), i tillegg til at det er satt resultatmål for indikatorer gitt av KD som ikke dekkes av våre egne. For indikatorer som ikke er knyttet til de prioriterte målområdene for 2009 er det satt et konservativt resultatmål. Dette i tråd med praksis de to siste årene og begrunnelsen er at ressursene i vårt strategiske arbeid i hovedsak skal settes inn på områder som er prioritert av styret.

Nytt av året er kvalitative styringsparametere gitt av KD. Disse skal forstås som områder som skal følges opp spesielt i 2009. Disse skal ikke kommenteres i plandokumentet, men det vil bli avkrevd en rapport på status for disse i neste års resultatrapport.

Kapittel 4.2 viser en oppsummering av resultatet av fakultetenes risikovurderinger, samt rektors vurdering for 2009. Dette ble også beskrevet i S-sak 80/08.

Videre ber KD oss om å vise hvordan vi planlegger å disponere tildelte midler for 2009. Dette er omhandlet i kapittel 4.3 (S-sak 80/08).

Avslutningsvis er det bedt om at vi presenterer en oversikt over planlagte byggeprosjekter. Dette skal inngå som et innspill til etatsstyringsdialogen med KD i mai. Dette utgjør prosjekter i Campusprosjektet, både de presserende behovene for infrastrukturtiltak på kort sikt som ble sendt til KD den 22.12.2008 og de øvrige prosjektene i Campusplanens fase 1 (vedtatt våren 2007).

Vedlegg: Rapport og planer (2008 – 2009) (kap 1, kap 2, kap 3, kap 4)